

Küreselleşme ile birlikte dünya turizm pazarında alternatif turizm çeşitlerine olan talep hızla artmış, yaşam standartlarının yükselmesi, kaliteli hizmet anlayışının da boyut değiştirmesine sebep olmuştur. Artık insanlar sağlığına daha fazla önem vermeye, imkanlar dahilinde seçim yaparak tedavi seçeneklerini bulunduğu mekan dışına çıkararak değerlendirmeye başlamıştır. Bu turizm çeşitlerinin en önemlilerinden birisi de sağlık turizmidir. Türkiye de sahip olduğu potansiyeli değerlendirmek ve ekonomik anlamda daha fazla getiri elde edebilmek amacıyla bu değişime, yaptığı kamu politikaları ve stratejik planlarla ayak uydurmaya çalışmaktadır.

Çalışmanın ele alınma gerekçesi, ülkemizin sahip olduğu fiyatta uygunluk, hizmette kalite, Avrupa'ya yakınlık gibi bazı avantajlar ile sağlık turizminin ülke ekonomisine kazandırmış olacağı katma değerini kamu politikaları ile daha da artacak olmasıdır. Bu amaçla öncelikli olarak kamu yönetimindeki değişimle birlikte ortaya çıkan Yeni Kamu Yönetimi anlayışına değinilerek, yönetimdeki önemli aktörler olarak bilinen devlet, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası örgütler ele alınmıştır. Daha sonra dünyada ve Türkiye'de turizm ve sağlıkla ilgili değişimler incelenerek, sağlık turizmi ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Buradan yola çıkarak Türkiye'deki yapılmış ve yapılacak olan kamu politikaları içerisinde sağlık turizmi ele alınmış ve ülkemizdeki sağlık turizminin yapısal açıdan ele alınmasında teşkilat yapımız incelenmiştir.

Yapılan bu çalışma, üç bölümden oluşmakta olup, çalışmada kamu politikaları açısından Türkiye'de sağlık turizmi yapısal değerlendirilmesi, kamu-özel sektör ve sivil toplum kuruluşları gibi aktörlerin ele alınarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde Kamu Yönetimi sürecinde kamu politikası açısından meydana gelen değişimlerin neticeleri yönetim konusu ele alınarak incelenecektir. Bu bağlamda ilk olarak yönetimde yeniden yapılandırma ihtiyacı ve süreci irdelenecek, yönetimden yönetişime geçiş aşamalarına bakılırken Yeni Kamu Yönetimi anlayışı karşılaştırılması yapılacaktır. Ayrıca yönetimdeki değişim, aktörler olarak karşımıza çıkan kamu-özel sektör ile sivil toplum kuruluşlarını da etkilemiş ve yönetim boyutlarını değerlendirmemiz bakımından bizim çıkış noktamız olacaktır.

Çalışmanın ikinci bölümünde dünyada ve Türkiye'de tüm bu meydana gelen değişimlerin sağlık turizmi açısından etkilerine bakılacaktır. Bu bağlamda ilk olarak turizm ve sağlık alanlarında dünya ve Türkiye'de meydana gelen değişimler ele alınarak sağlık turizmi konusu ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

Bu bakımdan ilk olarak sağlık turizminin tanımı ve özelliklerine değinildikten sonra, "Termal ve SPA-Wellness Turizmi", "İleri Yaş ve Engelli Turizmi" ile "Medikal Turizm" türleri irdelenecektir. Sağlık turizminin faydaları, konuları ele alınarak yasallık, pazarlama, hizmet kalitesi, fiyatlandırma ve ulaşım şeklinde boyutlara bakılacak ve son olarak da sağlık turizmi dünya ve Türkiye açısından değerlendirilecektir. Dünyada sağlık turizminin gerçekleşmekte olduğu birçok şehir ya da bölge vardır. Bu alanda kendisini ispatlamış ve ön sıralarda yer alan bölgeler ele alınarak yapılacak değerlendirmemize Avrupa, Amerika ve Uzakdoğu bölgeleri dahil edilmiştir. Türkiye açısından ise sağlık turizmi GZFT Analizi çerçevesinde genel olarak incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, Türkiye'de sağlık turizmine kamu politikaları açısından bakılacaktır. Bunun için ilk olarak turizm ve sağlık alanlarından 1980 öncesi ve sonrasında gerçekleşmiş olan politikalara bakılacak, sağlık turizmi alanında uygulanan kamu politikaları ise ayrıntılı bir şekilde incelenecektir. Bu bağlamda sağlık turizmi alanında kamu politikaları açısından resmi doküman ve uygulamalar içerisine; Sağlık Bakanlığı'nın sağlık alanında mevcut ikili anlaşmaları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın devletlerarası sosyal güvenlik sözleşmeleri (anlaşmaları), uluslararası anlaşma ve sözleşmeler, merkezi yönetimin sağlık turizmi için ortaya koyduğu vizyon ve devletin resmi bakış açısını ortaya koyan görüşü ile ilgili çalışmalar, Kalkınma Bakanlığı 10. Kalkınma Planı (2014–2018), Sağlık Bakanlığı 2010-2014 ve 2013-2017 Stratejik Planı, Turizmin çeşitlendirilmesi çerçevesinde Sağlık Turizmi ve Termal Turizm 2007-2013 Eylem Planı ile 2023 Türkiye Turizm Stratejisinde Sağlık Turizmi, sağlık turizmi ile ilgili birimlerin oluşturulması (uluslararası akreditasyon) gibi bir çok çalışma girmektedir. Ayrıca ülkemizde sağlık turizminin yapısal dağılımına bakılacak olup, merkezi ve yerinden yönetim ayrımı yapılarak, hizmeti veren (kamu-özel hastaneler, konaklama) ve hizmete aracılık edenler (tur operatörleri ve seyahat acenteleri ile sigorta kuruluşları) açısından konumuz ayrıca irdelenecektir. Tüm bu süreçler göstermektedir ki sağlık turizmi açısından kamu politikaları her geçen gün artmakta ve daha da önemli hale gelmektedir. Çalışmanın temel öngörüsü ise yapılan çalışmaların yönetim odaklı olması gerektiği üzerinedir. Zira kamu-özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte işbirliği halinde çalışması politikaların işlevselliğini artıracaktır.